Ն° 9000 14/27 ՄԱՐՏ 1915 ՃՈՒՄԱԼ ԷՐԹԷՍԻ 14 ՄԱՐՏ 1331 31ԻՆՃԻ ՏԵՂԵ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՄԲԱԳԻՐ ՎԷ ՄԻՍԻՏԻՐ
ՕՍԱՆ ՎԷՀԻԲԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԳԵԱՆ

Միւսասիր
ՏԻՏ ՅՆ ՃԻՎԷԼԷԳԵԱՆ
Հարիւր թեւեանդ 1877
Ս. ԱՍԻԱ ԳԱՆՁԱՐԱՆ
Ն. 49

գագիրայա այիս մկնաս հագգրնա ռանիպի իմբիյազա միւռանաար օլնցր։ Մագուզլար սահիպի իմբիյազրն իմբազրնր սահիպի իմբիյազրն մսհորը մախաստրնր տամի օլմալը որ։ Տհրն օլրնցիրա եվրազ իսան օլրնմազ։ Իյանար նալիբի միւրեհիլ իյն ճեր օլունուր։

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيوك
مؤسسى ديكران جيوك (١٢٩٣)
DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-propriétaire :
AGOP DJIVÉLÉGUIAN
AVOCAT
vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ, ՄԻԼԼԻՑԷ, ԹԻՒՃԱՌԻՑԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

20 ԲԱՐ ԵԼՎԱՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՏԱՔԼԱՐՐ ԲԷՇԻՆ (ՄԷՋ. 20)

Սրանցալ վի Թուրքա, սեռնելիի	130	ղրշ.
» » » 6 ամիսվայր	70	»
» » » 3 ամիսվայր	40	»
Մեհմանիի էնեռնագիր սեռնելիի	32	ֆր.
» » » 6 ամիսվայր	17	»
» » » 3 ամիսվայր	10	»

ԱՀՎԱԼԸ ՀԱԶԸՐԷ

Գրեթիպլ անվալի վի տեվլեքլերին վանիրի։— Գուլկարիսքան, Սուլճանիսան վի Ռումանիա։— Գալգան եբբիսարնա տզրու։ — Փենեհրալ Բօ Գալֆեան, Սօֆիասա վի Նիշ։— Ռումանիա վի պեշլիբ տեվլեքլեր

Իլ պահարը վիրաստիլե, Եվրոպա ռանեի հարպնոսա մահիմ վագտալար երիան իսէնէյինի պիլ մինանտպել եազլ։ Ալ վի ելբելանը ահվալ պանը պիպե ալրմիզլ իսի։ Հէնազ իլ պահարա կրմանէն պու վեգայիի հարպին եեգարկելերինի Թատրպա իսիրը։ Ու հաքիանը մրահիմ վագտար Բրազիլիոյ գալեանին արշմեսի տիր։ Ա գալազ 5 ալ սեվամ իսէն պիր մանտերեան ասնրա եեյեեյին Թիլգենմէ։ Ի սահգալիե գալ Բելալի օլաս վի ելբելանը ահվալ պանը պիպե ալրմիզլ իսի։ Հէնազ իլ պահարա կրմանէն պու վեգայիի հարպին եեգարկելերինի Թատրպա իսիրը։ Ու հաքիանը մրահիմ վագտար Բրազիլիոյ գալեանին արշմեսի տիր։ Ա գալազ 5 ալ սեվամ իսէն պիր մանտերեան ասնրա եեյեեյին Թիլգենմէ։ Ի սահգալիե գալ Բելալի օլաս վի ելբելանը ահվալ պանը պիպե ալրմիզլ իսի։ Հէնազ իլ պահարա կրմանէն պու վեգայիի հարպին եեգարկելերինի Թատրպա իսիրը։ Ու հաքիանը մրահիմ վագտար Բրազիլիոյ գալեանին արշմեսի տիր։ Ա

Ֆրանսզլար վէ Ինգիլիզլեր ամ այնը վագտար Աւէմանա սահիլերինին մահամէրեսինէ սեվամ իրմէքտէ իսէլերտե, Աւէմանլար մեթանէթլի վէ սապ իլե պու մահամէրլ միւշքիլաթրնա կէօրիւս վէրմէքտէ վէ հէր կէօնա ճէֆալա տայանըպ, հարպա սեվամ իրմելի ազմը գաթի կէօթէրիյորլար։ Գու հալին իլգ պահարա թէպէլեհան իսէհէյի վէ են չեռաէթլի մահարեպէլերտե Աւէմանլարը սա մեթանէթլիրինի զալ իրմելեճելերի չիւպհէսիզ տիր։ Անճագ հէնազ Բրազիլիոյ տիւշմէսինան մտատա տահա եհմիրլիթի պիր վագտա զահուր իրմելմիշ տիր։ Անճագ պու ան կիւնլերտե Բուս օրտուսնա եէնի գուվվէթլեր կելմէսի իլե, Գավիերա վէլեհանընն պէյանընա նազարէն Բուս տոքտերին տրթզ իլերելմէսինէ մէլտան պրազիլիոյ տրը։ Շուրտար տոզրու տրը քի՝ Աւէմանլար քէնտիլերինէ գարշը պուլնան գալվեթլերէ՝ պէրիւգ պիր ճահա իլե մտագվէմէթ իսիյորլար։ Պիր Թատրպա Զ.ալնլեր տիկեր Թատրպան ատնէդ տրթը սէֆիրնելերի Մանչ ատնդրնտե տօլչպ տարբյորլար վէ տրւշմնտէֆիրնելերե Թէտրուզ իսիյորլար, Նէհայէթ Աւէմանլար հեր վէհվէ հայիրէթ վէ յերէֆերերինին տրատտա վէ մահաֆազա բրչն գեռ իսիյորլար։

Հալպուքի պունդր տրանընտա են ճալրպզ տրզդտի վագիրէթ երնե Բուսմանիանընն վագիրէթ տիր։ Թիւրքճէ բրճիբզերիմիզեն պագզլարը տրն եազտրզլարը մեգալեհլերե՝ Բուսմանիանընն տրթ Թզ քենտի սիլտի իսթրգամէրինի Թրին իսէեճք զեման կեմրզ օլարզնը պէյանեն տահա, Բրազիլիոյն տիւշմեսի իլգիրինէ Բուսմանիատա պուլնան Բուսօֆիլերին պիր Թազմ պէյանարքնա զարբլմայորագ, «Գուքրեյճ պիզիմ իլինան մազիր զարարլար իրթրեսազ իսիւմեհճեի գանատրքնա պուլնտրզլարը։ Եազմզլար իսի վե պու միւթալեաներնա չտնը տա իլավե իսիյորլար քի, «Բուսմանիա-Իթթիֆաքը Մեսանեսե պեւեթ իրթիհազ իրմեզ, ֆազաթ Իրթիֆաքը Միսանեսե իրթիհազ իրմեսի տա տրթզ միւմքին տեւիլ տիր։

Բուսիրայա կիրեն Ֆրանսզ ժնիերալը Բանքն օրտա պիր մեմուրիյեթի օլարզը գանն օլընբրքին՝ նակեհան Գուքրեյճ կեմանի վե օրտան Սոֆիրա վե Նեյեն կիրմանի իսէեյճե մանեատտա պիր քեպիրեթ տա իսիյորզ վէ հէնազ Գալգան հիւքիւմեթլերի պէյնիտե, տալամ պիր սիյասէթ Թեէսիս օլնամտարզը ֆիքրի պիր քերրե տահա դավվեթ պուլմազ տրը։ Հաքիա Բուսիանընն Սոֆիա տեֆիրի Մ. Սանինքի տե Գուքրեյճանա վե Բուսմանիա պէյնիտե պիր իրթիճա հասասլանմէյե չալմազ իսե տե, պանա մանվաֆազ օլամազ իրմէ։ Գու կիւնլերտե հեր հալե Բուսմանիա վազի-յեթինի Թայ-երն իրմէյե մեհասատ իլե՝ Վիէնա վեՖերլինե կէթմէյինէ պահա իսիյորլար։ Շու նազիրատտան ինգիլեր օլընամազ քի՝ Կունարիի զիյարեթ իսե Աբդիա Գուքրեյ տեֆիրի քենտի պիր Թազմ Թեէմինատլար վերմէյ վե պու հալեր, Կանարիսին՝ Գուքրեյճ իլե Եանանլար տրասընա հիանը մեհասեպտի Թեէսիսինե մանվաֆազ օլամազանա պիր Թեէմինատ տա իսիյորլար։

Եանանիրատանը վազիրեթ հազգընա պիր հաքիատան պէրու եէն։ պիր չէյ իշլեմեմեզլի պէրտպէր, տալգզ վեհէյ պիրատրաֆլեզ մահաֆազա իսէեհլի մահազդազ տրզրն ունանիրատանը տնլար լեհինե մահարեպէյե կէրիշմեմեի չիմտրիլեք քեռֆի կէօրիւյորլար։ Ինգիլիզլեր՝ Լ.մն., Սամարքանդ վե տէկեր պազը տատրզը Եանանիրատանա տլեա օլամտրզնը պէհանե իսերեք, զտալ Եալեմիլեր վե պիր Թատրպան օրտա տա քեր կէթիրմեքտե տրերեր։ Գունը պու հաքիա Թիւրքճէ կազէթալար՝ Եանան կազէթտրընան նազէն եազտրլար վե անլարզան չու օլաս քի՝ Մրեիլի վե Սազզ կիպի տատրար հէնազ զալգ օլընամազ։ Թատրրուքը հազգնատա Եանան վե Թիւրքիա պէյնինտե իսիրթ-ճէ մէվճուտ օլան տատրար զալգ օլընամշլար տրը, հաքիա կիրիրան Սատա լիմանը տա Ինգիլիզլեր Թատրքնանան զալգ օլընտրզնտա տայիր օլան չալիտ լար Թէհազզուզ իրմէտր։ Գունատան չու նէթիճէ չեզզլար քի՝ Ինգիլիզերրա վեՖրանատա տէվէթլերի, Եանանիսմանընն հարտ-քէրինատն բէք տե մէմնուն օլմամազլա պէրտպէր, Եանանլարրընֆիքատր վէհրատ-սիյատրը պիրիրան տիրիրանե բախնէտտր իսէեճք հարտքէրտեն իրթրնտպ իսիյորլար, պու տա էլալեթտե պիր հիտտպ Թատրքնտտ տրը։ Տրկեր Թատրֆատան, պու կիւնլերտե Սրբպիտ վէ Գուլկարիսթան պէյնինտե մահիրմ միզազքերթ իրթա օլընբյոր։ Սրբպիտ վէլեհտը մահիսիրի Իսէ տե, բերը վիքելա Մ. Բարլ՝ Գուլկարիսթան իլե ուլուշմազ Թատրքտրը իսիյ։ Գու Ֆիքիր՝ Բուսիա Թատրֆնանան վերիլմէյ օլմալը տրը վէ պատրզ իրթիճա իսրեե զիրը իսէեյմ քի՝ Գուլկարիսթանտա տատրի Մ. Տանեֆ վէ կէնտատրեֆ պու կիւնլերտե բերը վիքելա Մ. Բատտոլովֆ իլե մեմլազթ իսիյորլար վէ իրթիմալ քի՝ եվվելճե սեօյլեմէկի վեճճի պիր Գալգան իրթիճը դարարլարբրլարյոր։

Հալպուքի՝ պունդր միանընտա են ճալրպզ տրզդտի վագիրեթ երնե Բուսմանիանընն վագիրեթ տիր։ Թիւրքճէ բրճիբզերիմիզեն պագզլարը տրն եազտրզլարը մեգալեհլերե՝Բուսմանիանընն տրթ Թզ քենտի սիլտի իսթրգամէրինի Թրին իսէեճք զեման կեմրզ օլարզնը պէյանեն տահա, Բրազիլիոյն տիւշմեսի իլգիրինէ Բուսմանիատա պուլնան Բուսօֆիլերին պիր Թազմ պէյանարքնա զարբլմայորագ, «Գուքրեյճ պիզիմ իլինան մազիր զարարլար իրթրեսազ իսիւմեհճեի գանատրքնա պուլնտրզլարը։ Եազմզլար իսի վե պու միւթալեաներնա չտնը տա իլավե իսիյորլար քի, «Բուսմանիա-Իթթիֆաքը Մեսանեսե պեւեթ իրթիհազ իրմեզ, ֆազաթ Իրթիֆաքը Միսանեսե իրթիհազ իրմեսի տա տրթզ միւմքին տեւիլ տիր։

Բուսիրայա կիրեն Ֆրանսզ ժնիերալը Բանքն օրտա պիր մեմուրիյեթի օլարզը գանն օլընբրքին՝ նակեհան Գուքրեյճ կեմանի վե օրտան Սոֆիրա վե Նեյեն կիրմանի իսէեյճե մանեատտա պիր քեպիրեթ տա իսիյորզ վէ հէնազ Գալգան հիւքիւմեթլերի պէյնիտե, տալամ պիր սիյասէթ Թեէսիս օլնամտարզը ֆիքրի պիր քերրե տահա դավվեթ պուլմազ տրը։ Հաքիա Բուսիանընն Սոֆիա տեֆիրի Մ. Սանինքի տե Գուքրեյճանա վե Բուսմանիա պէյնիտե պիր իրթիճա իսրեե զիրը իսէեյմ քի՝ Գուլկարիսթանտա տատրի Մ. Տանեֆ վէ կէնտատրեֆ պու կիւնլերտե բերը վիքելա Մ. Բատտոլովֆ իլե մեմլազթ իսիյորլար վէ իրթիմալ քի՝ եվվելճե սեօյլեմէկի վեճճի պիր Գալգան իրթիճը դարարլարբրլարյոր։

Այրդն վալիսի պէյ եֆ. հազրեթ-լերինեն

«Էօրիյոլոս կէմիսի [1] 9 Մարտ 1915

1.— Գալեալերինիպի բաքաթ իրմէյ օլատազմ ճիեէլ։

(Ա) Իզմիր քէօրֆէզի սեվմէրինտե պուլնանան պիլ ուսուսմ գալեա վէ պաթարերդն պիտ գալա վե չարթ թեալիմ վէ թախրիպինի։

(Բ) Իզմիր լիմանընա սերպէնթէ տախիլ օլապիլմէք էշէն մէզքիւբ լիմանա գատար օլան մէրքանընն լուզմար իլե թարբիսլերտեն թարկերինի թալեգ իրմէք եահեմէմ միւթեբերթիպ պիր վազիֆէ օլաս զաթը ալիի վիլայէթլենահիլերինի իլար իրմէքլի քալպը ֆարբ եալերիմ։

2.— Մամֆրկ զաթը սեվիլերինե չուրարանը տա թեէմին իսէերիմ քի, միւթեֆիզ հիքիմլիքեր ֆազա գանատաքանն իրթրնտպ վէ Իզմիր չէհրի իլե վիլայէթին մեսաթալը հարպիշանն վազայէ իրմէք արզալը ինանիլիմազերերվերանէիլե միւթեհասուս տարլար։ Գինանեն ալեի զաթը ալիի վիլայէթլենահիլերինին միւսեսսամ օլան ինանիլիթ վէ թեմալիլաթը խալրեանանեի չտխարյեերի մազազթազանա տանիֆիլ զիքր մեթալեգին գապալինի իֆազար իշլեն զարարի տտա իսէեհկիմ հարթաքաթը տաքերիսլե հեր հանկը ճիհեթտե սեվմա իրմեք վազիֆեի ելմեհինե պէնի մեճազար իրմեքտրգին մեթալեգը մեզգիբերինն գապալ պալալարլաճաղընը հիքիմաթը միշարիլեհիմ իսմա իսալերեր։

3.— Տեվլեթը Օսմանիյե գարշը զերբե գատար տտարզ բերվերտե իթմեյեն Աւէմանիանընն թեսվելաթը խաքամանսի նեթիճեսի օլարզ ենվեր բալա իլե հեմեֆիքալերերինին սեվլեթը միշարիլեհալը իլգա իրմէյ օլատզրը հալու մեվզեի մեսելիմ հազգընտա զաթը թեմամլար վազանի բեյտա իրմէյ օլարզլարընա հրվ չիպահե եազ տրը։

4.— Տեվլեթը Օսմանիյե, եալանեը տտարլարընն բեյ վե ֆիքրինի գապալ իլե քենտինի Ինգիլիզերրատան վե Ինգիլիթերանընմիթթեֆիզլերինանեթեպեկ վե պու տուրթալ Ինգիլիզրրա իլե տտարլարատան պերու հալիկը օլան միւնասպաթը տտարանելի զաթ իրմէյ տրը։

5.— Իշալ հալին նեթիճեսի սեվլեթը Օսմանիյե իշէն մուճիպը ֆելաքեթ օլմզ տրը։ Բաս գուվվեթլերի Գոֆֆատատտաքի միզազֆիրերյերը գապիրեի միւթեազզ իսերիմեսե տրը։ Մըտրրն իսթրանը Թեէպպիսի պիսապիրթան տիւշրը ազալիթ օլմզ տրը։ Հաքիա Սթանպալ պիլե միւթեֆիքլերին էլեէրինե տիւշմեք իլզրե տրը։

6.— Գինանեն ալեի միզազֆիքլերիեթին նիհալեթ իլե մրանանան հեր Թարքիանտա քենտիլերինի տահա իսալման հազգիի տտտրը օլաս ալարզ իսալ զարարի տտտ իսէեհկիմ զաթ վիլայէթլենահիլերինե չիպահեթզ տշիքտտ օլմալը տրը։

7.— Միւթեֆիքլերինին

[1] 13,200 թանլազ, 9)1-ե ինչ իսիրմէյ պիր Ինգիլիզ զերհալը տրը։

Գատամանան 20 ղրշ., Ներսես Օհանեան 20 ղրշ., Օնդիկեան 20 ղրշ., սմն 20 ղրշ., Գ. Ց. Ֆէնկեան եղբարք 20 ղրշ., Ն. Ց. Թօքալեան 20 ղրշ., Մ. և Տ. Տէմիրճեան եղբարք 20 ղրշ., Մ. և Գ. Շամանեան Ընկ. 20 ղրշ., Տօք. Ս. Ցակոբեան 20 ղրշ., Ա. Գ. Հարէնց 20 ղրշ., Բիկմաիան վաճառատան 20 ղրշ., Կ. Լ. Ճամուզեան 20 ղրշ., Գոռնիկ Սեզուհեան 27 ղրշ., Լևոն և Աբգիր Գաբրիզեան 10 ղրշ., Գ. Մարգարեան 10 ղրշ.։

*** Նոնպես փոխան ծաղկեպարկի հեռաձալ նուիրատուութիւններն եղածին ինպատա նոյն հասատատութեամբ։ Սարգիս Տիլտիզեան Ոդդ. 198 ղրշ., Նազարէթ էֆ. Ց. Սահակեանի յուշարկատարեան առթիւ։ Տէր եւ Տիկ. Գոռնիկ Գալֆեան 60 ղրշ., Ցակոբ էֆ. Աճարեանի յուշարկատարեան առթիւ։ (Կնիք)

ԹԻՒՐՔԻԱ-ԻԹԹԻԼԱՖԸ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՊԼԻԶԸ ՐԷՍՄԻ

Մարտ 18 բարիխիյէ զարարկեհանը ռումանիահն բիպլիղ օլընմրտ տր.

1.— Սուէյզ գանալնա դարշը իմբրտ հարպնաթ իսէն զրթատթրմզդան պիր միւքթեզ Գանալ ճիվրրնտա Մատամ ամատենը գարշզանտա քիւշիւք պիր Ինգիլեզ զրթոյ տատքերիտենտ Թեատրիպլ օնը մահվ իթմէ վե պանէնա տատքեր տալը 2 Ինգիլեզ նազիրեթ կեմիքտեն մահվ իթմէ։ Բրազիլիոն միւշմեսի իւզրինէ Բուսմանիատա պուլնան Բուսօֆիլերին պիր Թազմ պէյանարքնա զարբլմայորագ, «Գուքրեյճ պիզիմ իլինան մազիր զարարլար իրթրեսազ իսիւմեհճեի գանատրքնա պուլնտրզլարը։ Եազմզլար իսի վե պու միւթալեաներնա չտնը տա իլավե իսիյորլար քի, «Բուսմանիա-Իթթիֆաքը Մեսանեսե պեւեթ իրթիհազ իրմեզ, ֆազաթ Իրթիֆաքը Միսանեսե իրթիհազ իրմեսի տա տրթզ միւմքին տեւիլ տիր։

Բուսիրայա կիրեն Ֆրանսզ ժնիերալը Բանքն օրտա պիր մեմուրիյեթի օլարզը գանն օլընբրքին՝ նակեհան Գուքրեյճ կեմանի վե օրտան Սոֆիրա վե Նեյեն կիրմանի իսէեյճե մանեատտա պիր քեպիրեթ տա իսիյորզ վէ հէնազ Գալգան հիւքիւմեթլերի պէյնիտե, տալամ պիր սիյասէթ Թեէսիս օլնամտարզը ֆիքրի պիր քերրե տահա դավվեթ պուլմազ տրը։ Հաքիա Բուսիանընն Սոֆիա տեֆիրի Մ. Սանինքի տե Գուքրեյճանա վե Բուսմանիա պէյնիտե պիր իրթիճա իսրեե զիրը իսէեյմ քի՝ Գուլկարիսթանտա տատրի Մ. Տանեֆ վէ կէնտատրեֆ պու կիւնլերտե բերը վիքելա Մ. Բատտոլովֆ իլե մեմլազթ իսիյորլար վէ իրթիմալ քի՝ եվվելճե սեօյլեմէկի վեճճի պիր Գալգան իրթիճը դարարլարբրլարյոր։

Հալպուքի՝ պունդր միանընտա են ճալրպզ տրզդտի վագիրեթ երնե Բուսմանիանընն վագիրեթ տիր։ Թիւրքճէ բրճիբզերիմիզեն պագզլարը տրն եազտրզլարը մեգալեհլերե՝Բուսմանիանընն տրթ Թզ քենտի սիլտի իսթրգամէրինի Թրին իսէեճք զեման կեմրզ օլարզնը պէյանեն տահա, Բրազիլիոյն տիւշմեսի իլգի

պոթ խաբ քի, Ամիրալ ոբրֆ ուզ վէ նեվմիսիոն մուհեվելիւիա պիր առիզ իւե վիւլէթէ պիրի թահիրի, ուիկէրի չիքահի վէ պիրի ուիկէրինան զարիզ իքի թեզիքեթ պուլունմէյ վէ հէր իքնինե ու հէվապը բէլա ալմէյ ոբր։ Գիրթամի պուրուսա ասդզ Օսմանլը մամուրընը մուգեմելմեի ոբֆոթլու գէլուլե պիր վազիֆէյե մեհմուր իսիմէյ օլմասընասդի զապտիէնը թեչրիհե հաձէթ եուզ ոբր։ Գու զապտիէ պիր քէրե քէնտիրինի մէհմուր իսէն ասնանմա զամանասընա վէ պինանէն ալեի ասդրբա ինկիլիզ ալէվէթինե, ուիկէր թարֆասա ասա գու վազիֆէյի զապալ իմիշ օլան Տիրթրն ասդրբասն ասդրբայա չախասընա ուրա գալուրսընյոր քի, նէզասէթի վէ թեչրիֆաթ զավախունէն գու ուէրէհէտ գի պէհրե օլան Ինկիլիզ գ